

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 19CoCsp/20/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8118216041
Dátum vydania rozhodnutia: 19. 07. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Zlata Simková
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2022:8118216041.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Zlata Simkovej a členov senátu JUDr. Gabriely Világiovej a JUDr. Karola Krochtu v spore žalobkyne: Q. M., nar. XX.XX.XXXX, bytom N. XXX, XXX XX N., zastúpenej: JUDr. Igor Šafranko, advokátom so sídlom Sovietskych hrdinov 66, 089 01 Svidník, IČO: 31954448, proti žalovanému: Všeobecná úverová banka, a.s., IČO: 31320155, so sídlom Mlynské Nivy 1, 829 90 Bratislava, zastúpeného: ČERNEJOVÁ & HRBEK, s. r. o., so sídlom Kýčerského 7, 811 05 Bratislava, IČO: 36857513, o vydanie bezdôvodného obohatenia 7.133,58 EUR s prísl. a určenie neprijateľnosti zmluvnej podmienky, o odvolaní žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Prešov č. k. 29Csp/137/2018 - 165 zo dňa 15.07.2020 takto

rozhodol:

- I. Mení rozsudok tak, že žalobu zamietá a stranám sporu náhradu trov prvoinštančného konania nepriznáva.
- II. Stranám sporu náhradu trov dovolacieho konania nepriznáva.
- III. Stranám sporu náhradu trov odvolacieho konania nepriznáva.

odôvodnenie:

1. Súd prvej inštancie rozsudkom 29Csp/137/2018 - 165 zo dňa 15.07.2020 rozhodol tak, že:
„I. Žalovaný j e p o v i n n ý zaplatiť žalobkyňi bezdôvodné obohatenie vo výške 7.133,58 EUR s 5 % úrokom z omeškania ročne od 07.12.2018 do zaplataenia v lehote 3 dní od právoplatnosti rozsudku
II. P r i z n á v a žalobkyňi voči žalovanému nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %.“
2. Proti tomuto rozsudku podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie podľa § 365 ods. 1 písm. h) a f) CSP žalovaný. Navrhol, aby odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie zmenil a žalobu v celom rozsahu zamietol a priznal mu náhradu trov konania pred súdom prvej inštancie, ako aj odvolacieho konania, alebo rozsudok zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie.
3. Krajský súd v Prešove ako súd odvolací (§ 34 CSP) o odvolaní žalovaného rozhodol rozsudkom č. k. 19CoCsp/41/2020 - 200 zo dňa 13.05.2021 tak, že:
„Potvrzuje rozsudok s upresnením, že o výške trov konania bude rozhodnuté samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.
Stranám sporu nepriznáva náhradu trov odvolacieho konania.“
4. Proti tomuto rozsudku podal v zákonom stanovenej lehote dovolanie žalovaný, prípustnosť, ktorého vyvodzoval z ust. § 421 ods. 1 písm. b) CSP. Namietal, že napadnutý rozsudok spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 CSP). Navrhol, aby dovolací súd napadnutý rozsudok odvolacieho súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

5. Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 35 CSP) o dovolaní žalovaného rozhodol tak, že uznesením sp. zn. 1 Cdo/167/2021 zo dňa 27.04.2022 rozhodol tak, že:
„Rozsudok Krajského súdu v Prešove z 13. mája 2021, sp. zn. 19 CoCsp 41/2020, zrušuje a vec mu vracia na ďalšie konanie.“.

6. Dovolací súd v odôvodnení uviedol nasledovné:

„12. Pokiaľ ide o prvú z dovolateľkou zadefinovaných otázok (a s poukázaním na konkrétne okolnosti vysvetlenú) právnu otázku (bod 3.3), dovolací súd uvádza, že táto v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu v čase podania dovolania (k 25.6.2021, pozn.) skutočne riešená nebola. Otázkou výkladu ustanovenia § 9 ods. 2 písm. f/ zákona č. 129/2010 Z. z. sa zaoberal, a to v rozhodnutí z 30.11.2021, sp. zn. 2 Cdo 69/2020, pričom z právnych záverov v ňom vyslovených treba vychádzať pri odpovedi na prvú z dovolateľom nastolených otázok.

13.1. V uvedenom rozhodnutí (body 15. až 27. a bod 29.), dovolací súd, eurokonformným výkladom ustanovenia § 9 ods. 2 písm. f/ zákona č. 129/2010 Z. z. v znení účinnom do 30. apríla 2018, dospel k záveru, že pokiaľ toto ustanovenie zákona č. 129/2010 Z. z. hovorí o dobe trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere a termíne konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru, je potrebné ho eurokonformne vykladať tak, že sa tým neustanovuje povinnosť uviesť požadované informácie vo vzťahu ku každej náležitosti (t. j. k dobe trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere a aj termínu konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru) osobitne, ale len vyjadruje požiadavku na uvedenie „doby, či dĺžky trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere“ v súlade s článkom 10 ods. 2 písm. c/ smernice o zmluvách o spotrebiteľskom úvere (Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2008/48/ES z 23.4.2008 o zmluvách o spotrebiteľskom úvere a o zrušení smernice Rady).

13.2. V zmysle uvedeného, podľa dovolacieho súdu v zmluve o spotrebiteľskom úvere nemusí byť duplicitné uvedenie termínu konečnej splatnosti ako aj doby trvania spotrebiteľského úveru aj pred 1.5.2018, no len vyjadruje požiadavku na uvedenie „doby, či dĺžky trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere.“

14.1. V tomto smere považuje dovolací súd za správny právny názor odvolacieho súdu, že v spotrebiteľskej zmluve uvedená formulácia „do splatenia všetkých záväzkov Klienta podľa Zmluvy“ je pre spotrebiteľa nejasná, nie je možné jednoznačne určiť časovú viazanosť zmluvných strán, a len táto osamotená formulácia neodpovedá vyššie uvedenej požiadavke o úvere podľa § 9 ods. 2 písm. f/ zákona č. 129/2010 Z. z. v znení účinnom do 30. apríla 2018 ani vo svetle vyššie uvedeného eurokonformného výkladu tohto ustanovenia.

15. Druhá z dovolateľom nastolených otázok priamo súvisí s tým ako dostatočne zrozumiteľným spôsobom vyjadriť dobu trvania spotrebiteľského úveru, resp. doby či dĺžky trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere (podľa rozhodnutia sp. zn. 2 Cdo 69/2020). Podľa dovolateľa aj napriek v zmluve nejasej formulácii „do splatenia všetkých záväzkov Klienta podľa Zmluvy“ súdmi posudzovaná zmluva dostatočným spôsobom napĺňa požiadavky vyjadrené v § 9 ods. 2 písm. f/ zákona č. 129/2010 Z. z. v znení účinnom do 30.4.2018, aj v prípade ak údaj o dobe trvania zmluvy vyplýval z jednotlivých ustanovení ako celku. (bližšie k otázke vid' bod 3.2).

16.1. Podľa dovolacieho súdu dobu trvania spotrebiteľského úveru je potrebné vo všeobecnosti chápať ako celkovú dobu medzi uzatvorením zmluvy a okamihom, dokedy je spotrebiteľ povinný najneskôr splatiť úver, resp. pokiaľ je tento okamih závislý na ďalších okolnostiach predpokladaný okamih konečného splatenia úveru. Ak je spotrebiteľských úver uzavretý na dobu určitú dobu trvania spotrebiteľského úveru, možno uvádzať v prípade krátkodobých spotrebiteľských úverov napríklad v týždňoch, mesiacoch, resp. nie sú vylúčené ani dni. 13 14 15 15.1

16.2. V posudzovanom prípade, hoci len samotná v zmluve explicitne uvedená formulácia doby trvania úveru („do splatenia všetkých záväzkov Klienta podľa Zmluvy“) bola aj podľa dovolacieho súdu nejasná a nedostatočná, na splnenie požiadavky podľa § 9 ods. 2 písm. f/ zákona č. 129/2010 Z. z. v znení účinnom do 30.4.2018. No súčasne sa dovolací súd domnieva, že z celkového obsahu konkrétnych zmluvných dojednaní medzi stranami bolo možné zistiť údaj o ? dobe, či dĺžke trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere. Zmluva o spotrebiteľskom úvere obsahovala okamih, dokedy je spotrebiteľ povinný najneskôr splatiť úver ? termín konečnej splatnosti zmluvy ? údaj 5/2020 (máj 2020), tento údaj zároveň odpovedal údaju ? 120-tich mesačných splátok od uzavretia zmluvy o spotrebiteľskom úvere ? dňa 21.4.2015, so splatnosťou prvej splátky ? dňa 20.6.2015 a splatnosťou ďalších splátok vždy ? 20. dňa v mesiaci.

16.3. Preto podľa dovolacieho súdu, i bez explicitného uvedenia údaj o dobe trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere (napr. v konkrétnom prípade ? doba trvania úveru: 120 mesiacov), je zrejmé, že zmluva o spotrebiteľskom úvere primeraným a zrozumiteľným spôsobom, nepripúšťajúcim pochybnosti aj z perspektívy tzv. priemerného spotrebiteľa, obsahovala informáciu pre spotrebiteľa o dobe (či čase)

jej trvania v súlade s § 9 ods. 2 písm. f/ zákona č. 129/2010 Z. z. v znení účinnom do 30.4.2018 vo svetle eurokonformného výkladu článku 10 ods. 2 písm. c/ smernice o zmluvách o spotrebiteľskom úvere, a tak umožňovala spotrebiteľovi v čase podpisu zmluvy poznať časový rozsah záväzku.

17. Preto dovolací súd považuje za dôvodnú námietku dovolateľa, že napadnutý rozsudok odvolacieho súdu spočíva na nesprávnom právnom posúdení otázky (ne)splnenia obsahových náležitostí zmluvy o spotrebiteľskom úvere vyplývajúcich z uvedeného ustanovenia § 9 ods. 2 písm. f/ zákona č. 129/2010 Z. z. v znení účinnom do 30.4.2018.

18. Pretože uvedený nesprávny právny záver odvolacieho súdu bol podkladom pre záver o tom, že poskytnutý spotrebiteľský úver je bezúročný a bez poplatkov (§ 11 ods. 1 písm. b/ zákona č. 129/2010 Z. z.), najvyšší súd uzatvára, že dovolanie žalovanej v zmysle § 421 ods. 1 písm. b/ je nielen prípustné, ale tiež dôvodné.

19. Z týchto dôvodov najvyšší súd zrušil rozsudok odvolacieho súdu podľa § 449 ods. 1 CSP a vec mu vrátil na ďalšie konanie.“.

7. Dňa 10.06.2022 bolo odvolaciemu súdu doručené vyjadrenie žalobkyne. Uviedla, že závery Najvyššieho súdu SR sú v zásadnom rozpore s úniovým aj vnútroštátnym právom, a preto navrhla odvolaciemu súdu odkloniť sa od tohto rozhodnutia Najvyššieho súdu s odkazom na rozsudok SD EÚ vo veci C-173/09 zo dňa 5.10.2010 (Elchinov), podľa ktorého: „Právo Únie bráni tomu, aby právne posúdenie súdu vyššieho stupňa bolo pre vnútroštátny súd, ktorý má rozhodnúť vo veci po tom, čo mu súd vyššieho stupňa, na ktorý bol podaný opravný prostriedok, vrátil vec na ďalšie konanie, v súlade s vnútroštátnym procesným právom záväzná, ak sa tento vnútroštátny súd v súvislosti s výkladom, o ktorý požiadal Súdny dvor, domnieva, že uvedené posúdenie nie je v súlade s právom Únie.“. Žalobkyňa namietala, že úverová zmluva musí obsahovať predpísané náležitosti, ku ktorým patrí aj doba trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere, a to tak podľa Smernice Európskeho parlamentu a Rady 2008/48/ES (ďalej len Smernica), ako aj podľa zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch. Riadne fungujúci vnútorný trh so spotrebiteľskými úvermi vyžaduje v niektorých kľúčových oblastiach harmonizovaný právny rámec spoločenstva, aby tento trh poskytoval spotrebiteľom dostatočnú mieru ochrany. Rozsah harmonizácie určuje vymedzenie pojmov obsiahnutých v Smernici a členské štáty sú povinné vykonať ustanovenia Smernice určené týmto vymedzením pojmov. Ide o pojmy záväzná. Úniové aj vnútroštátne právo preto podľa žalobkyne vyžaduje, aby úverová zmluva obsahovala tieto vymedzené pojmy a nielen informácie, z ktorých je možné tieto vymedzené pojmy odvodiť, alebo vypočítať, alebo inak zistiť. Vzhľadom na uvedené má žalobkyňa za to, že úverová zmluva preto musí obsahovať pojem Doba trvania zmluvy, alebo jeho významovo rovnaké vyjadrenie. Podľa Smernice, Dobu (Dĺžku) trvania zmluvy má obsahovať už informácia o reklame, ale Dobu trvania zmluvy už musí obsahovať informácia pred uzavretím Zmluvy a samozrejme samotná Zmluva (aj keď Smernica používa synonymum, slovné spojenie, Dĺžka trvania zmluvy). Smernica, používa pojem Dĺžka trvania zmluvy 18-krát, čo samo o sebe zdôrazňuje dôležitosť tejto obligatórnej náležitosti, čo nenasvedčuje možnosti bagatelizácie tejto náležitosti Zmluvy.

Spotrebiteľ má právo spoliehať sa na jasne a transparentne vymedzené právne pojmy upravujúce konkrétne aspekty Zmlúv. Veriteľ pri formulovaní Zmluvy má podľa žalobkyne postupovať tak, aby spotrebiteľ, ak si prečíta hlavné časti Zmluvy, týmto porozumel bez toho, aby mal povinnosť zisťovať či sú správne, alebo nesprávne a aby, ak zistil, že sú nesprávne a chcel by zistiť správne údaje, tak tieto musí v Zmluve hľadať na rôznych miestach Zmluvy pod inými pojmami, resp. hľadať ich v iných náležitostiach, ako sa domnieva Najvyšší súd SR. Práve vzhľadom na tento účel, ukladá Smernica veriteľovi určité formálne povinnosti, s cieľom zaručiť informovanosť spotrebiteľa, ako je to zakotvené v politikách únie v čl. 109 Zmluvy o fungovaní EÚ, ako aj v článku 38 Charty Základných práv EÚ. O obligatórnych náležitostiach Zmluvy to platí o to viac, že sa týkajú hlavných vlastností konkrétnej zmluvy o úvere a niektoré z nich sú natoľko dôležité, že ich absencia má za následok až bezúročnosť a bezpoplatkovosť úveru. Dobu trvania spotrebiteľského úveru je podľa žalobkyne potrebné chápať ako celkovú dobu medzi uzatvorením Zmluvy a okamihom, dokedy je spotrebiteľ podľa úverovej zmluvy povinný najneskôr splatiť úver. Ak je spotrebiteľských úver uzavretý na dobu určitú dobu trvania spotrebiteľského úveru, možno uvádzať napríklad v týždňoch, mesiacoch a rokoch, resp. nie sú vylúčené ani dni, s uvedením od - do. Žalobkyňa nerozumie prečo Najvyšší súd SR požaduje od spotrebiteľa, aby sám vedel ako má zistiť zo Zmluvy dobu jej trvania a prečo sa veriteľ bráni tomu, aby doplnil Zmluvu o riadok „Doba trvania zmluvy“ a uviedol ju jednoznačným spôsobom tak, ako to od neho kogentne vyžaduje Zákon? Spotrebiteľ má mať možnosť porovnať spotrebiteľské úvery od rôznych veriteľov aj podľa dĺžky trvania úveru, v kontexte s ďalšími obsahovými náležitosťami Zmluvy už na prvý pohľad a nie štúdiom Zmlúv. Ani Smernica, ani Zákon nevyžadujú, aby Zmluva obsahovala len údaje, z ktorých sa dá tá ktorá obligatórna

náležitost' Zmluvy nepriamo odvodit', ale vyžaduje predpísané náležitosti v Zmluve priamo uvádzať. K záväznosti legálnych definícií pojmov, čo sa týka predpísaných obligatórnych náležitostí spotrebiteľskej zmluvy, podľa zákona č. 129/2010 Z. z., poukázala žalobkyňa na uznesenie Najvyššieho súdu SR, sp. zn. 7Cdo/234/2021 zo dňa 29.09.2021: „Spornou bola skutková okolnosť. Najvyšší súd zistil, že suma 6945,20 €, je v zmluve označená názvom: „Celkové náklady dlžníka spojené s Úverom“. Skutočnosť, že zmluva použila nesprávny pojem (názov) je skutkovou okolnosťou, ktorá spôsobuje nezrozumiteľnosť tohto právneho úkonu, keďže nastal rozpor medzi použitým pojmom a jeho obsahom. Pojmy podmienky úveru, a to „celkové náklady spotrebiteľa spojené so spotrebiteľským úverom“ a „celková čiastka, ktorú spotrebiteľ musí zaplatiť“ sú samo-statne definované priamo zákonom č. 129/2010 Z. z. zhodne so smernicou Európskeho parlamentu a Rady 2008/48/ES z 23.04.2008. Skutočnosť, že ide pojem použitý zákonom (legálna definícia) v zhodne so smernicou vylučuje, aby k takto definovaným pojmom bol priradovaný iný obsah, a to vzhľadom na povinnosť euro konformného výkladu. Dovolačný súd súčasne vychádzal z toho, že išlo o spotrebiteľskú zmluvu, v ktorej jednotlivé použité pojmy sú prísne definované.“- Zrušovacie rozhodnutie Najvyššieho súdu SR, je s uznesením Najvyššieho súdu SR, sp. zn. 7Cdo/234/2021 v rozpore. Zásada transparentnosti a informovanosti spotrebiteľa, spolu s povinnosťou náležitej odbornej starostlivosti veriteľa, patria medzi základné požiadavky spotrebiteľského práva. V tejto veci predmetná Zmluva uvedené požiadavky nespĺňa. Požiadavka Zákona uvádzať Doba trvania zmluvy, zodpovedá požiadavke čl. 10 ods. 2 písm. c) Smernice, len s tým rozdielom, že slovné spojenie Zákona „Doba trvania“, je v Smernici vyjadrené slovným spojením „Dĺžka trvania“. Aj pojem „Do-ba trvania“ aj „Dĺžka trvania“, vyjadruje sumár intervalu od - do. Ak teda vnútroštátne právo, v súlade s právom úniou vyžaduje ako samostatnú náležitosť uvádzať Doba trvania zmluvy a ako samostatnú náležitosť uvádzať výšku, počet a frekvenciu splátok, tak nemožno tvrdiť, že ak Zmluva obsahuje jednu skupinu predpísaných náležitostí, z ktorej sa dá vyvodit', alebo vypočítať aj obsah a hodnota ďalšej náležitosti, ale v Zmluve explicitne neuvedenej, tak že to má mať ten istý význam, ako keby explicitne nevyjadrenú obligatórnu náležitosť Zmluva obsahovala. Žalobkyňa si v tejto súvislosti kladie otázku prečo by inak Smernica a Zákon žiadali samostatnými ustanoveniami uvádzať aj Doba trvania zmluvy, keď by malo stačiť, že Doba trvania zmluvy by vyplývala už z termínu prvej a poslednej splátky a počtu mesačných splátok? Má za to, že Najvyšší súd SR, ignoruje kogentné ustanovenia Zákona o predpísaných náležitostiach Zmluvy, ako boli tieto prebraté zo Smernice. Naviac, Najvyšší súd SR zavádza akúsi duplicitu vyjadrenia Doby trvania zmluvy v úverovej zmluve, uvedenej explicitne formuláciou „do splatenia všetkých záväzkov Klienta podľa Zmluvy“, a druhýkrát ma Doba trvania zmluvy vyplývať, podľa odôvodnenia 16.2. uznesenia, z celkového obsahu konkrétnych zmluvných dojednaní. Podľa žalobkyne nie je však z týchto úvah jasné, odkiaľ má spotrebiteľ vedieť, že Doba trvania zmluvy uvedená v Zmluve je nesprávna a že správnu si má spotrebiteľ zistiť sám z obsahu zmluvných dojednaní. Nie je jasné, či táto metóda zisťovania predpísaných náležitostí Zmluvy by sa mala týkať analogicky všetkých predpísaných náležitostí Zmluvy, alebo výlučne len Doby trvania zmluvy. Zo zovšeobecnenia uvedených názorov, aj na ďalšie náležitosti Zmluvy by vyplývalo, že nie veriteľ je tým, kto má v Zmluve uvádzať predpísané náležitosti a uvádzať ich správne, ale je to spotrebiteľ, ktorý je povinný zisťovať, či Zmluva obsahuje predpísané náležitosti a či sú správne. Ak by sa mal do dôsledkov aplikovať názor Najvyššieho súdu SR, tak podľa takejto filozofie výkladu Smernice a zákona č. 129/2010 Z. z., by Zmluva nemusela obsahovať, napr. ani explicitný údaj o Výške úveru, nakoľko spotrebiteľ by si mohol zistiť výšku úveru výpočtom z výšky splátky, z frekvencie splátok a z úrokovej sadzby. Nemusí teda byť ani výška úveru podľa tejto logiky v Zmluve explicitne vyjadrená, postačuje ak sa dá zistiť z ďalších náležitostí obsiahnutých v Zmluve? Úrokovú sadzbu by bolo možné vypočítať z výšky úveru, z celkovej čiastky, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, z doby trvania zmluvy a z informácie o prípadných poplatkoch. Znamená to, že nemusí byť explicitne vyjadrená ani úroková sadzba? Rovnako by z ďalších údajov v zmluve bolo možné vypočítať celkovú čiastku, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť. Pri takejto aplikačnej praxi by dokonca aj údaj o RPMN mohol v Zmluve v explicitnej forme chýbať, ak by Zmluva inak obsahovala všetky predpoklady potrebné na výpočet RPMN. Nemusí byť podľa tejto logiky v Zmluve uvedená explicitne ani RPMN, ak bude Zmluva obsahovať všetky predpoklady na výpočet RPMN, z ktorých sa dá správna RPMN zistiť? Poukázala analogicky na rozsudok Súdného dvora EÚ, vo veci C-249/21 zo dňa 07.04.2022, podľa ktorého: „Článok 8 ods. 2 druhý pododsek smernice Európskeho parlamentu a Rady 2011/83/EÚ z 25. októbra 2011 o právach spotrebiteľov, ktorou sa mení a dopĺňa smernica Rady 93/13/EHS a smernica Európskeho parlamentu a Rady 1999/44/ES a ktorou sa zrušuje smernica Rady 85/577/EHS a smernica Európskeho parlamentu a Rady 97/7/ES, sa má vykladať v tom zmysle, že na to, aby sa v rámci procesu objednávky týkajúcej sa zmluvy uzavretej na diaľku pomocou elektronických prostriedkov určilo, či je formulácia napísaná na tlačidle objednávky alebo podobnej funkcii, akou je formulácia „dokončiť rezerváciu“, „zodpovedajúca“ slovám „objednávka s

povinnosťou platby“ v zmysle tohto ustanovenia, treba vychádzať len zo slov uvedených na tomto tlačidle alebo tejto podobnej funkcii.“ Z tohto rozsudku podľa žalobkyne vyplýva, že príslušnou Smernicou vymedzený pojem „objednávka s povinnosťou platby“ musí byť v Zmluve uvedený a že ak je vyjadrený len slovami „dokončiť rezerváciu“, tak podľa uznesenia Najvyššieho súdu SR takúto formuláciu nemožno považovať za formuláciu zodpovedajúcu slovám podľa čl. 8 ods. 2 druhom pododseku smernice 2011/83. Žalobkyňa dala odvolaciemu súdu podnet na podanie návrhu na začatie prejudiciálneho konania na Súdny dvor Európskej únie, s otázkou: „Či článok 10 Smernice Európskeho parlamentu a Rady 2008/48/ES (ďalej len Smernica) sa má vykladať v tom zmysle, že jednotlivé tam uvedené náležitosti, ktoré úverová zmluva uvádza, musia byť v úverovej zmluve explicitne vyjadrené, ako Smernicou vymedzené legálne definované pojmy, ktoré sú pre veriteľa záväzné, alebo postačuje, ak obsah týchto Smernicou vymedzených pojmov vyplýva z celého textu úverovej zmluvy bez toho, aby veriteľ v úverovej zmluve tieto Smernicou vymedzené pojmy explicitne uviedol slovami, ktoré požiadavky Smernice na pojmy vymedzené v článku 10 Smernice vyjadrujú a ak spotrebiteľ chce zistiť, či úverová zmluva predpísané náležitosti obsahuje, má si ich v úverovej zmluve nájsť, odvodiť, alebo vypočítať sám.“

8. Dňa 08.07.2022 bolo odvolaciemu súdu doručené vyjadrenie žalovaného k vyjadreniu žalobkyne. Uviedol, že závery dovolacieho súdu v jeho zrušujúcom uznesení sú plne v súlade so smernicou 2008/48/ES2 ako i aktuálnou judikatúrou Súdneho dvora EÚ. Výklad žalobkyne vzťahujúci sa k obligatórnym náležitostiam je podľa žalovaného zaťažený nadbytočným formalizmom výkladu ustanovenia § 9 ods. 2 písm. f) zákona o spotrebiteľských úveroch, no je navyše v rozpore aj s eurokonformným výkladom daného zákonného ustanovenia, či s účelom zákona o spotrebiteľských úveroch alebo samotnej Smernice. Žalovaná argumentujú potrebou ochrany spotrebiteľa, pokiaľ ide o informačné povinnosti veriteľa, paradoxne nad vyčerpávajúci a právnymi predpismi predpokladaný informačný obsah spotrebiteľskej zmluvy kladie (účelovo) údajné nedostatky v jej forme. V priebehu tohto súdneho konania žalovaný poukazoval okrem iného na historické i aktuálne znenie § 9 ods. 2 písm. f) zákona o spotrebiteľských úveroch, a teda i na zákonodarcom vykonanú modifikáciu tohto ustanovenia za účelom jeho zosúladenia so Smernicou, v nadväznosti na závery Rozsudku Súdneho dvora Európskej únie zo dňa 09.11.2016 vo veci C-42/2015 Home Credit Slovakia, a.s. proti Kláre Biróovej (ďalej len „Rozsudok SDEÚ Home Credit“); ako aj na potrebu uplatnenia eurokonformného výkladu článku 10 ods. 2 Smernice aj na zmluvy o úvere, ktoré boli uzatvorené pred zmenou vnútroštátnej právnej úpravy, vykonanou s cieľom dosiahnuť súlad vnútroštátnej právnej úpravy s takým výkladom (s poukazom na Rozsudok SD EÚ vo veci C-42/2015 Súdneho dvora EÚ z 22.04.2021 vo veci C-485/19, LH proti Profi Credit Slovakia s. r. o.), ďalej na skutočnosť, že slovenským zákonodarcom použité pojmy „termín konečnej splatnosti úveru“ a „doba trvania spotrebiteľského úveru“ de facto určujú to isté, jeden a ten istý údaj o „dĺžke trvania zmluvy“ v zmysle Smernice, pričom zo záverov odvolacieho súdu, vyslovených priamo v tomto konkrétnom spore a inkorporovaných v uznesení Krajského súdu Prešov sp. zn. 19Co/76/2019 - 145 zo dňa 20.02.2020, nepochybne vyplýva, že „údaj o termíne konečnej splatnosti“ sa v zmluve o úvere nachádza (viď. bod 39. odôvodnenia tohto rozhodnutia) i na fakt, že jednak (i) zo žiadneho právneho predpisu (platného a účinného v čase uzavretia zmluvy o úvere) požiadavka na uvádzanie doby trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere výlučne prostredníctvom napr. dní, týždňov, mesiacov či rokov nevyplývala, no (ii) uvádzanie časového údaju o dobe trvania zmluvy v tzv. jednotkách času, čo do podstaty zodpovedá práve údaju o termíne konečnej splatnosti úveru, ktorý v zmluve uvedený je, čo napokon konštatoval aj samotný odvolací súd (viď. písm. c) vyššie). Žalovaný poukázal na uznesenie Najvyššieho súdu SR, ako aj v ďalšom svojom rozhodnutí riešiacom obdobnú právnu otázku (uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 2 Cdo 69/2020 zo dňa 30.11.2021) potvrdil žalovaným v tomto spore prezentovanú argumentáciu, a to že za použitia eurokonformného výkladu ustanovenia § 9 ods. 2 písm. f) zákona o spotrebiteľských úveroch je nutné dospieť k záveru, podľa ktorého dotknuté ustanovenie vnútroštátneho právneho predpisu len vyjadruje požiadavku na uvedenie „dĺžky, či doby trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere“, t. j. dané ustanovenie nevyžaduje, aby zmluva o úvere obsahovala presné uvedenie požadovaných informácií vo vzťahu ku každej z týchto náležitostí (t. j. k dobe trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere a aj termínu konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru) osobitne. Zohľadňujúc zároveň účel zákona, ktorý je vyjadrený v dôvodovej správe k zákonu o spotrebiteľských úveroch, podľa žalovaného v žiadnom prípade nemožno konštatovať, že by zámerom zákonodarcu bolo sprísnenie požiadaviek zakotvených v Smernici prostredníctvom ustanovenia § 9 ods. 2 písm. f) tohto zákona, teda aby zmluva o úvere upravovala samostatne dobu trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere, aj termín konečnej splatnosti, dokonca v podobe konkrétneho dátumu. Nakoľko je za použitia eurokonformného výkladu potrebné predmetné ustanovenie interpretovať tak, že nie je nutné, aby zmluva o spotrebiteľskom

úvere obsahovala duplicitne údaj o „dobe trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere“ a údaj o „termíne konečnej splatnosti“ spotrebiteľského úveru (dokonca v podobe konkrétneho dátumu), potom (i) tieto pojmy označovali a označujú jeden a ten istý Smernicou požadovaný údaj a (ii) cieľ Smernice (vyslovený v jej odôvodnení č. 31)¹⁰ je naplnený uvedením príslušnej informácie vo forme uvedenej v dotknutej zmluve o úvere, nesporne umožňujúcej spotrebiteľovi bez akýchkoľvek pochybností určiť, ako dlho má záväzok medzi zmluvnými stranami trvať. Podľa žalovaného, pravdepodobne pod ťarchou argumentácie dovolacieho súdu, žalobkyňa už (vychádzajúc zo znenia jeho posledného vyjadrenia) netrvá na závere, podľa ktorého by zmluva o úvere mala samostatne obsahovať oba vyššie spomínané údaje. Aktuálne žalobkyni v podstate prekáža, že náležitosť v zmysle článku 10 ods. 2 písm. c) Smernice je v zmluve o úvere označená nesprávne a túto je potrebné v zmluvách o spotrebiteľských úveroch uvádzať výhradne pojmom „doba trvania zmluvy“ alebo jeho „iným významovo rovnakým vyjadrením“. Prečo by však Smernicou požadovaná informácia pre spotrebiteľa o „dĺžke trvania zmluvy“ nemohla vyplývať napr. z časti zmluvy o úvere označenej „termín konečnej splatnosti“ (ktorým bol pred novelou zákona o spotrebiteľských úveroch označovaný jeden a ten istý Smernicou požadovaný údaj, a teda sa jedná práve o žalobcom spomínané „iné významovo rovnaké vyjadrenie“ doby trvania zmluvy) alebo akým spôsobom má mať uvedenie tejto informácie pod iným ako žalobcom želaným pojmom vplyv na možnosť spotrebiteľa určiť, ako dlho bude záväzok medzi zmluvnými stranami trvať, sa však z vyjadrenia žalobcu nedozvedáme. Prítom vzápätí sám žalobca paradoxne uznáva, že ani slovenským zákonodarcom použitý pojem „doba trvania zmluvy“ nezodpovedá pojmu používanému Smernicou v podobe „dĺžka trvania zmluvy“ (táto skutočnosť však žalobcovi, argumentujúcemu potrebou používania „záväzných“ a „únijovým právom vymedzených“ pojmov, už z nejakého dôvodu neprekáža). Demagogické závery žalobkyne, ktorej sa údajne zdajú byť (po niekoľkých rokoch trvania zmluvného vzťahu) údaje v zmluve uvedené nedostatočným spôsobom, zvädzajúce až k nelogickým interpretačným záverom, nie sú podľa názoru žalovaného spôsobilé odôvodniť potrebu aplikácie sankcie bezúročnosti, a to aj s ohľadom na judikatúru SD EÚ, ktorá preferuje proporionalitu a primeranosť sankcií. Žalovaný na podanie návrhu súdu na začatie prejudiciálneho konania pred Súdny dvorom EÚ nevidí žiaden dôvod. Namietal, že (v rozpore s tým, čo tvrdí žalobkyňa) tak Smernica ako ani zákon o spotrebiteľských úveroch legálnu definíciu pojmu „dĺžka trvania zmluvy“ alebo „doba trvania zmluvy“ neobsahujú. Vo vzťahu k otázke žalobkyne, či je v poriadku ak má spotrebiteľ údaj vyžadovaný článkom 10 Smernice v zmluve identifikovať bez jeho vysloveného označenia pojmom „doba trvania zmluvy“, žalovaný uviedol, že odpoveď je možné nájsť v už spomínanom Rozsudku SD EÚ C-42/15. Účelom Smernice v súvislosti so žalobkyňou namietaným údajom je poskytnúť spotrebiteľom dostatočnú mieru informovanosti pri uzatváraní zmlúv o spotrebiteľských úveroch ohľadom časového rozsahu dojednaného záväzku, ktorej sa im dostane, ak sú zrozumiteľným a stručným spôsobom oboznámení s údajom v zmysle článku 10 ods. 2 písm. c) Smernice, a to bez ohľadu na jeho slovné označenie. V zmysle bodov 49. a 50. rozsudku SD EÚ HC-42/15 je cieľ sledovaný Smernicou splnený, ak podmienky zmluvy o úvere umožňujú spotrebiteľovi bez ťažkostí a s istotou identifikovať Smernicou požadovaný údaj (v tomto prípade dĺžku trvania zmluvy). Informácia o dĺžke trvania zmluvy bola žalobkyni poskytnutá v rámci článku VIII. zmluvy o úvere uvedením termínu konečnej splatnosti vo forme 5/2025 (máj 2025, t. j. mesiac a rok), ktorý údaj navyše zodpovedá i údajom o počte 120-tich mesačných splátok od uzatvorenia zmluvy a dátumu dohodnutej splatnosti prvej z nich. Je preto zrejmé, že zmluva o spotrebiteľskom úvere primeraným a zrozumiteľným spôsobom, neprípúšťajúcim pochybnosti aj z perspektívy tzv. priemerného spotrebiteľa, obsahovala informáciu pre spotrebiteľa o dobe (či dĺžke) jej trvania. Vzhľadom na vyššie uvedené je podľa názoru žalovaného žalobkyňou predložená otázka neprípustná, a to konkrétne z dôvodu jej hypotetickej povahy (nemá reálny podklad v skutkových okolnostiach sporu), a v konečnom dôsledku aj z dôvodu jej neužitočnosti pre vec samu. Odpoveď na položenú otázku navyše už v existujúcej judikatúre Súdneho dvora EÚ možno nájsť. Navrhol napadnutý rozsudok zmeniť a žalobu v celom rozsahu zamietnuť a priznať mu voči žalobkyni trovy prvoinštančného aj odvolacieho konania.

9. Odvolací súd po zrušení jeho rozsudku č. k.19CoCsp/41/2020 - 200 zo dňa 13.05.2021 dovolacím súdom opätovne rozhodoval o odvolaní žalovaného proti rozsudku súdu prvej inštancie č. k. 29Csp/137/2018 - 165 zo dňa 15.07.2020 a v zmysle záverov dovolacieho súdu uzavrel, že odvolanie žalovaného je dôvodné, o čom rozhodol bez nariadenia pojednávania (§ 385 CSP a contrario) s tým, že miesto a čas vyhlásenia rozsudku oznámil na úradnej tabuli aj webovej stránke Krajského súdu v Prešove dňa 11.07.2022.

10. Žalobkyňa sa podanou žalobou domáhala vydania bezdôvodného obohatenia vo výške 7.133,58 eur s prísl. a určenia neprijateľnosti zmluvnej podmienky.

11. Súd prvej inštancie rozsudkom č. k. 29Csp/137/2018-80 zo dňa 01.04.2019 rozhodol tak, že:
„I. Určuje, že zmluvná podmienka v Zmluve o spotrebiteľskom úvere, č. XXXXXXXXXXXX, z 21.4.2015, v časti XIII. Zmluvné podmienky, bod 12. Následky nesplácania spotrebiteľského úveru a zmluvná pokuta - 12.1. Zmluvná pokuta, v znení: „Spoločnosť je oprávnená požadovať od Klienta Zmluvnú pokutu v prípade, ak sa Klient dostal do omeškania so splatením ktorejkoľvek jednotlivéj Splátky. V 30-ty deň po dobe splatnosti je Klient povinný zaplatiť Zmluvnú pokutu vo výške 10 % z dlžnej Splátky.“ - je n e p r i j a t e ľ n o u zmluvnou podmienkou.

II. V prevyšujúcej časti žalobu z a m i e t a.

III. Vo vzťahu k výroku I. p r i z n á v a žalobkyni voči žalovanému nároku na náhradu trov konania v rozsahu 100 %.

I. Vo vzťahu k výroku II. p r i z n á v a žalovanému voči žalobkyni nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %.“.

12. Odvolací súd uznesením č. k. 19Co/76/2019-145 zo dňa 20.02.2020 zrušil rozsudok v jeho napadnutej časti, t. j. vo výroku o zamietnutí žaloby v prevyšujúcej časti vo výroku IV. o trovách konania a v rozsahu zrušenia vrátil vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

13. Predmetom ďalšieho konania bol tak už len nárok žalobkyne na vydanie bezdôvodného obohatenia titulom bezúročnosti a bezpoplatkovosti Zmluvy o spotrebiteľskom úvere č. XXXXXXXXXXXX zo dňa 21.04.2015. Bezúročnosť a bezpoplatkovosť danej Zmluvy žalobkyňa zdôvodnila absenciou jej obligatórnych záležitostí stanovených v ust. § 9 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch pod. písm. f) a l).

14. Podľa ust. § 9 ods. 2 písm. f) zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch (účinného v čase uzatvorenia zmluvy): „Zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí podľa Občianskeho zákonníka musí obsahovať tieto náležitosti: dobu trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere a termín konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru.“.

15. Podľa ust. § 9 ods. 2 písm. l) zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch (účinného v čase uzatvorenia zmluvy): „Zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí podľa Občianskeho zákonníka musí obsahovať tieto náležitosti: výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, prípadné poradie, v ktorom sa budú splátky priradovať k jednotlivým nesplateným zostatkom s rôznymi úrokovými sadzbami spotrebiteľského úveru na účely jeho splatenia.“.

16. Vo vzťahu k namietanej absencii podstatnej náležitosti zmluvy uvedenej v ust. § 9 ods. 2 písm. k) zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch (účinného v čase uzatvorenia zmluvy) odvolací súd poukazuje na ustálenú rozhodovaciu prax Najvyššieho súdu SR, ktorý vo viacerých svojich rozhodnutiach konštatoval, že nie je potrebné, aby zmluva o spotrebiteľskom úvere obsahovala číselné vyjadrenie toho, aká je konkrétna vnútorná skladba tej - ktorej anuitnej splátky. V ďalšom odvolací súd odkazuje na svoje predchádzajúce právne závery uvedené v uznesení č. k. 19Co/76/2019-145 zo dňa 20.02.2020 (bod. 35 - 38), v ktorom sa absenciou tejto podstatnej náležitosti predmetnej Zmluvy, zaoberal podrobnejšie. S ohľadom na uvedené ako aj svoje predchádzajúce závery prijaté vo vzťahu k tejto Zmluve tak odvolací súd túto odvoláciu námietku posúdil ako nedôvodnú.

17. V ďalšom sa odvolací súd zaoberal namietanou absenciou podstatnej náležitosti zmluvy uvedenej v ust. § 9 ods. 2 písm. f) zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch (účinného v čase uzatvorenia zmluvy). Z obsahu Zmluvy (č. I. 9) vyplýva, že v predmetnej Zmluve je uvedený termín konečnej splatnosti úveru 5/2025, čo je možné považovať za naplnenie zákonnej požiadavky v zmysle vyššie citovaného ustanovenia. Spornou tak ostala doba trvania zmluvy ako náležitosť vyžadovaná ust. § 9 ods. 2 písm. f) zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch (účinného v čase uzatvorenia zmluvy).

18. Úvodom odvolací súd zdôrazňuje, že v spomínaním uznesení č. k. 19Co/76/2019-145 zo dňa 20.02.2020 konštatoval nasledovné: „Pokiaľ však ide o dobu trvania zmluvy ako náležitosť vyžadovanú ustanovením § 9 ods. 2 písm. f) zák. č. 129/2010 Z. z., odvolací súd konštatuje, že zmluva neobsahuje dobu trvania zmluvy. Uvedené ustanovenie vyžaduje presnú špecifikáciu, či je zmluva uzatvorená na dobu neurčitú, alebo na dobu určitú a v tom prípade je potrebné uviesť presnú dobu trvania zmluvy. Je pritom nevyhnutné, aby údaj o dobe trvania zmluvy bol uvedený priamo v samotnej spotrebiteľskej

zmluve, teda na listine na ktorej spotrebiteľ pripája svoj podpis. Zmyslom ust. § 9 ods. 2 písm. f) ZoSÚ bolo, aby spotrebiteľ už pri podpise zmluvy bol informovaný o tom, ako dlho je povinný plniť si svoje povinnosti vyplývajúce mu zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere, pričom dotknuté ustanovenie rozlišuje pojem „doba trvania zmluvy“ a pojem „termín konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru“. Stanovenie obligatórnej náležitosti zmluvy znamená presné a jasné vymedzenie obsahovej informácie, nie nutnosť spotrebiteľa dovodzovať takýto údaj (informáciu) pred podpisom zmluvy. Poskytovateľ úveru, ktorý je autorom formulárovej zmluvy, v čase uzatvárania zmluvy nepochybne pozná každú jednotlivú jej obsahovú náležitosť, a teda aj termín konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru a dobu trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere. Formulácia doby trvania zmluvy tak, ako je uvedená v posudzovanej zmluve o úvere, je neurčitá, keďže zmluva nemusí trvať len do splatenia záväzkov, ale môže napr. trvať a zaniknúť aj iným spôsobom, ako splatením.“.

19. Avšak, Najvyšší súd SR v uznesení so sp. zn. 1 Cdo/167/2021 zo dňa 27.04.2022 vo vzťahu k absencii náležitosti Zmluvy vyžadovanej ust. § 9 ods. 2 písm. f) zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch ustálil, že: „13 14 15 15.1 V posudzovanom prípade, hoci len samotná v zmluve explicitne uvedená formulácia doby trvania úveru („do splatenia všetkých záväzkov Klienta podľa Zmluvy“) bola aj podľa dovolacieho súdu nejasná a nedostatočná, na splnenie požiadavky podľa § 9 ods. 2 písm. f) zákona č. 129/2010 Z. z. v znení účinnom do 30.4.2018. No súčasne sa dovolací súd domnieva, že z celkového obsahu konkrétnych zmluvných dojednaní medzi stranami bolo možné zistiť údaj o ? dobe, či dĺžke trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere. Zmluva o spotrebiteľskom úvere obsahovala okamih, dokedy je spotrebiteľ povinný najneskôr splatiť úver ? termín konečnej splatnosti zmluvy ? údaj 5/2025 (máj 2020), tento údaj zároveň odpovedal údaju ? 120-tich mesačných splátok od uzavretia zmluvy o spotrebiteľskom úvere ? dňa 21.4.2015, so splatnosťou prvej splátky ? dňa 20.6.2015 a splatnosťou ďalších splátok vždy ? 20. dňa v mesiaci. Preto podľa dovolacieho súdu, i bez explicitného uvedenia údajov o dobe trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere (napr. v konkrétnom prípade ? doba trvania úveru: 120 mesiacov), je zrejmé, že zmluva o spotrebiteľskom úvere primeraným a zrozumiteľným spôsobom, neprípúšťajúcim pochybnosti aj z perspektívy tzv. priemerného spotrebiteľa, obsahovala informáciu pre spotrebiteľa o dobe (či čase) jej trvania v súlade s § 9 ods. 2 písm. f) zákona č. 129/2010 Z. z. v znení účinnom do 30.4.2018 vo svetle eurokonformného výkladu článku 10 ods. 2 písm. c) smernice o zmluvách o spotrebiteľskom úvere, a tak umožňovala spotrebiteľovi v čase podpisu zmluvy poznať časový rozsah záväzku.“.

20. Podľa § 455 CSP: „Ak bolo rozhodnutie zrušené a ak bola vec vrátená na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, súd prvej inštancie a odvolací súd sú viazaní právnym názorom dovolacieho súdu.“.

21. Vzhľadom na vyššie uvedené závery dovolacieho súdu ako aj ust. § 455 CSP, odvolaciemu súdu neostávalo iné ako uzavrieť, že predmetná Zmluva obsahovala informáciu pre spotrebiteľa o dobe (či čase) jej trvania v súlade s § 9 ods. 2 písm. f) zákona č. 129/2010 Z. z. a umožňovala spotrebiteľovi v čase podpisu zmluvy poznať časový rozsah záväzku.

22. Odvolací súd ex offo podrobil predmetnú Zmluvu súdnej kontrole z hľadiska jej podstatných náležitostí, ktoré vyplývajú priamo z dikcie zákona č. 129/2010 o spotrebiteľských úveroch a dospel k záveru, že v danom prípade nie sú dané dôvody pre určenie bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru. Z obsahu Zmluvy je tiež zrejmé, že zo strany veriteľa nedošlo ani k zanedbaniu povinnosti, ktorá mu vyplýva z ust. § 7 ods. 1 zákona č. 129/2010 o spotrebiteľských úveroch.

23. V kontexte uvedeného tak odvolací súd postupom podľa ust. § 388 CSP napadnutý rozsudok zmenil a žalobu zamietol.

24. Podľa ust. § 396 ods 2 CSP: „Ak odvolací súd zmení rozhodnutie, rozhodne aj o nároku na náhradu trov konania na súde prvej inštancie.“

25. Podľa § 453 ods. 3 CSP: „Ak dovolací súd zruší rozhodnutie a ak vráti vec odvolaciemu súdu alebo súdu prvej inštancie na ďalšie konanie, rozhodne tento súd o trovách pôvodného konania a o trovách dovolacieho konania.“.

26. Podľa § 255 ods. 1 CSP: „Súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.“.

27. Podľa § 255 ods. 2 CSP: „Ak mala strana vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov konania pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo.

28. Podľa § 257 CSP: „Výnimočne súd neprizná náhradu trov konania, ak existujú dôvody hodné osobitného zreteľa.“.

29. Vo vzťahu k aplikácii ust. § 257 CSP, odvolací súd uvádza, že toto ustanovenie predstavuje výnimku pri rozhodovaní o trovách konania. Účelom tohto ustanovenia je umožniť súdu zmierniť dôsledky právnych noriem upravujúcich náhradu trov konania zavedením moderačného absolučného práva. Je výrazom skutočnosti, že tam, kde zákon nemôže byť natoľko kauzistický, aby postihol celú rozmanitosť života, právo sa dotvára sudcovským výkladom v medziach ustanovených všeobecnými podmienkami uvedenými v zákone, za splnenia ktorých môže dôjsť rozhodnutím súdu k inému záveru o náhrade trov konania, než by plynuli z použitia všeobecných zásad náhrady trov konania. Civilný sporový poriadok vyžaduje pre realizáciu tohto sudcovského moderačného práva, aby v danom prípade išlo o výnimočné okolnosti a dôvody hodné osobitného zreteľa.

30. Zo slovného znenia vyššie uvedeného zákonného ustanovenia vyplýva, že ide o ustanovenie výnimočné, ktoré má súdu umožniť, aby pri rozhodovaní o náhrade trov konania mohol prihliadnuť k zvláštnostiam jednotlivých konkrétnych prípadov a má slúžiť k odstráneniu neprimeranej tvrdości. Úvaha súdu, že ide o výnimočný prípad a či sú dané dôvody hodné osobitného zreteľa, musí vychádzať z posúdenia všetkých okolností konkrétnej veci.

31. Ustanovenie § 257 CSP preto nemožno vykladať tak, že možno kedykoľvek bez ohľadu na základné zásady rozhodovania o náhrade trov konania nepriznať náhradu trov úspešnej strane konania; vždy musí ísť o celkom výnimočný prípad, ktorý musí byť v rozhodnutí aj náležite odôvodnený.

32. Pri skúmaní existencie podmienok hodných osobitného zreteľa je potrebné prihliadať v prvom rade k majetkovým, sociálnym, osobným a ďalším pomerom všetkých strán konania a je potrebné vziať do úvahy nielen pomery toho, kto by mal trovy konania zaplatiť, ale je nutné zohľadniť aj dopad takéhoto rozhodnutia najmä na majetkové pomery oprávneného účastníka. Významnými z hľadiska aplikácie § 257 CSP sú tiež okolnosti, ktoré viedli k uplatneniu nároku (práva) na súde, postoj strán v priebehu konania a pod.

33. Zákon explicitne nevypočítava, ktoré okolnosti sú relevantné do takej miery, že môžu predstavovať dôvod na nepriznanie náhrady trov konania. Judikatúra považuje za nepostačujúci na aplikáciu § 257 CSP len všeobecný záver hodnotiaci dopad rozhodnutia o určitom druhu nároku (porov. R 34/1982, R 23/1989).

34. Odvolací súd, rovnako ako aj súd prvej inštancie, posúdil dôvod podania žaloby, priebeh celého konania, jeho výsledok ako aj správanie strán počas konania. Žalobkyňa sa podanou žalobou domáhala vydania bezdôvodného obohatenia a určenia neprijateľnosti zmluvnej podmienky. V časti určenia neprijateľnosti zmluvnej podmienky bola žalobkyňa úspešná, nakoľko súd prvej inštancie rozsudkom 29Csp/137/2018-80 zo dňa 01.04.2019 určil, že zmluvná podmienka v Zmluve o spotrebiteľskom úvere, č. XXXXXXXXXXXX, z 21.4.2015, v časti XIII. Zmluvné podmienky, bod 12. Následky nesplácania spotrebiteľského úveru a zmluvná pokuta - 12.1. Zmluvná pokuta, v znení: „Spoločnosť je oprávnená požadovať od Klienta Zmluvnú pokutu v prípade, ak sa Klient dostal do omeškania so splatením ktorejkoľvek jednotlivej Splátky. V 30-ty deň po dobe splatnosti je Klient povinný zaplatiť Zmluvnú pokutu vo výške 10 % z dlžnej Splátky.“ je neprijateľnou zmluvnou podmienkou. Vo zvyšku žaloby bola žalobkyňa síce napokon neúspešná, no odvolací súd v tomto smere zohľadnil tzv. výnimočné okolnosti. Odvolací súd zohľadnil skutočnosť, že žalobkyňa podala žalobu v čase, kedy mohla byť o svojom úspechu v konaní dôvodne presvedčená. Aplikčná prax tunajšieho krajského súdu svedčí v prospech žalobkyne. Je pravda, že rozhodnutia všeobecných súdov SR v tejto otázke neboli jednotné, no túto skutočnosť nemožno pripísať na ťarchu žalobkyne. Nemožno od strán sporu spravodlivo požadovať, aby niesli následky v podobe znášania trov konania za situácie, kedy aplikčná prax súdov SR nebola konštantná a v obdobných a rovnakých sporoch (t. j. vydanie bezdôvodného obohatenia z dôvodu bezúročnosti a bezpoplatkovosti úverovej zmluvy z dôvodu absencie jej podstatnej náležitosti uvedenej v ust. § 9 ods. 2 písm. f) zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch) boli spotrebiteľia neraz úspešní. Najvyšší súd SR k otázke posudzovanej v tomto odvolacom konaní prijal závery v prospech

žalovaného až v uznesení so sp. zn. 2 Cdo/69/2020 zo dňa 30.11.2021, (t. j. viac ako 3 roky po podaní žaloby). Odvolací súd tiež zohľadnil majetkové pomery žalovaného, ktoré sú mu známe z jeho úradnej činnosti ako aj z verejne dostupných zdrojov a dospel k záveru, že nepriznaním trov konania nedôjde k neprimeraným či nepriaznivým následkom v majetkovej sfére žalovaného. S ohľadom na uvedené skutočnosti odvolací súd o trovách celého konania (aj dovolacieho) rozhodol tak, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo.

35. Rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Prešove v pomere hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.

Poučenie o dovolaní: Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa. (§ 419 Civilného sporového poriadku, v ďalšom texte už len „CSP“)

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n). (§ 421 ods. 1 a 2 CSP)

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie. (§ 422 ods. 1 a 2 CSP)

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné. (§ 423 CSP)

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde. (§ 427 ods. 1 a 2 CSP)

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania ustanovených v § 127 Ods. 1 C. s. p. (ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpísania) uvedie, proti ktorému

rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne /(dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh). (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa. (§ 429 CSP)

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania. (§ 430 CSP).